

Український жіночий фонд

РІЧНИЙ ЗВІТ

2010

1. Вступ

2. Грантова програма

- 2.1 Гранти за пріоритетними напрямками діяльності Українського жіночого фонду
- 2.2. Гранти, що об'єднують

3. Молодіжні програми

- 3.1 Програма «Перший крок до успіху»
- 3.2 Програма соціальної адаптації дівчат групи ризику.

4. Спеціальні проекти

- 4.1 Участь жінок у політиці
- 4.2 Глобальна ініціатива з обізнаності щодо раку молочної залози
- 4.3 Організація і проведення каскадних тренінгів з гендерної обізнаності, гендерної чутливості та запобігання і протидії домашньому насильству

5. Пошук коштів та залучення фінансування

6. Підсумки

1. Вступ

2010 рік - визначальний для Українського жіночого фонду. В цьому році Фонд відсвяткував своє десятиріччя. Святкування ювілею було доброю нагодою для того, щоб підсумувати досягнення, узагальнити набутий досвід та виробити стратегію на майбутнє, що є особливо важливим в часи політичних, економічних змін, які відбуваються в українській державі.

За десять років активної роботи Український жіночий фонд став провідною і єдиною в Україні організацією, що цілеспрямовано і послідовно надає фінансову, інформаційну та консультативну допомогу організаціям громадянського суспільства, які працюють у сфері захисту, підтримки та просування прав жінок у всіх основних сферах життя: політичній, економічній, соціальній та побутовій. За цей час діяльності Український жіночий фонд надав фінансову підтримку понад 200 організаціям, які отримали 310 грантів. Загальна сума коштів, залучених Фондом для підтримки організацій громадянського суспільства в Україні, Молдові та Білорусі, складає 1 150 000 доларів США.

З нагоди свого десятиріччя Український жіночий фонд провів Всеукраїнську жіночу конференцію «Український жіночий рух: міф чи реальність». Більше 150 громадських організацій взяли участь у конференції. Серед доповідачів були представники центральних виконавчих органів державної влади, народні депутати, вітчизняні та міжнародні експерти з питань гендерної рівності, дипломати, а також спеціальний гість – Меланія Вервір, Посол з особливих доручень з питань жінок у світі, Офіс Державного Секретаря США та екс-керівник офісу Гіллари Клінтон.

Учасниці та учасники конференції провели обговорення двох основних тем: «Діалог між державою та жіночим рухом» та «Сучасний стан жіночих організацій, їх перспективи» і дійшли висновку, що, хоча жіночий рух в Україні є достатньо молодим у порівнянні з країнами Європи та Америкою, його задача: стати активною частиною громадянського суспільства, рушійною силою, яка б цілеспрямовано просувала гендерну рівність у всіх сферах життя українського суспільства; впливати на розробку державної політики з метою захисту прав та представлення інтересів вразливих верст населення.

Український жіночий фонд вважає, що проведення Всеукраїнської жіночої конференції сприяло консолідації жіночого руху, виробленню спільних підходів у вирішенні нагальних питань, які стоять перед громадянським суспільством в Україні.

У 2010 році Український жіночий фонд здійснював діяльність за такими основними напрямками: надавав фінансову підтримку організаціям громадянського суспільства (ОГС); реалізовував програми для дівчат та молодих жінок; реалізовував спеціальні проекти, спрямовані на виконання цілей організації, зокрема, залучаючи жіночі організації з різних регіонів України. Протягом року УЖФ цілеспрямовано та наполегливо залучав фінансові ресурси для підтримки та розвитку жіночого руху в Україні, Білорусі та Молдові.

2. Грантова програма

2.1 Гранти за пріоритетними напрямками діяльності Українського жіночого фонду

УЖФ в 2010 році надав 57 грантів на загальну суму 1 176 784 гривень
Конкурси грантів були оголошені за такими пріоритетними напрямками:

- **Жінки змінюють себе та свої громади**
- **Сталий розвиток жіночих ОГС**
- **Жінки в політиці – шлях до змін**
- **Ми змінюємо громади через об'єднання**
- **Гранти, що об'єднують**
- **Щорічний конкурс грантів в рамках програми дівочого лідерства «Перший крок до успіху»**
- **Конкурс грантів в рамках Глобальної ініціативи з обізнаності щодо раку молочної залози.**
- **Партнерські гранти в рамках проекту «Участь жінок у політиці».**

Жінки змінюють себе та свої громади

Підтримані проекти були спрямовані на активізацію діяльності жінок і жіночих організацій у вирішенні нагальних проблем громад. Пріоритетними у цьому напрямку були проекти, що передбачали втілення у життя практичної конкретної ідеї з метою змінення ситуації в громаді та позитивного впливу на її розвиток. За цим напрямком було подано 50 проектних пропозицій, 2 з них були підтримані.

В рамках підтриманих проектів були проведені два дослідження – опитування цільових груп проекту щодо ситуації з правами людини та гендерної рівності, проведено більше 20 тренінгів та майстер-класів для жінок і дівчат, 2 соціальні акції та 4 круглих столи, які сприяли залученню партнерів і ЗМІ до впровадження проектів. Безпосередньо в проектах були задіяні біля 1200 осіб, опосередковано проекти цього напрямку вплинули на 8000 осіб. Грантоотримувачі відмітили, що не тільки досягли запланованих цілей, але й перевищили очікувані результати.

Зворотній зв'язок. Думки учасниць проекту

Вважаю, що наше головне досягнення полягає в тому, що інтернати, в яких працювали наші тренерки, перестали бути «закритою зоною»; налагоджено стосунки з дівчатами та хлопцями, вони мають змогу зателефонувати, поділитись своїми думками. Діти стали більш обізнаними в своїх правах. Також досягнуто порозуміння з представниками обласного управління освіти, адміністраціями інших інтернатів області, зараз вони готові до співпраці, готові залучати молодь, волонтерів до виховного процесу.

В організації з'явилися нові волонтери, які створили дружню і перспективну команду тренерів. ... Ми

стали більш життєспроможними, професійними, розширили свої зв'язки, укріпили авторитет.

Більш, ніж 300 дівчаток поінформовані про свої права. Цими знаннями вони поділяться зі своїми ровесниками, а це означає, що вони стануть більш захищеними.

Вінницька обласна організація інвалідів "А-ВЕСТА"
Проект "Моє жіноче право на безпечне життя"

Сталий розвиток жіночих ОГС

УЖФ надавав підтримку проектам, спрямованим на розвиток та посилення жіночих організацій з малих міст та селищ або новостворених жіночих організацій, підвищення їх професійного рівня та організаційного розвитку.

В цьому напрямі був підтриманий один проект з 5 поданих пропозицій. Проект містив план організаційного розвитку ОГС та діяльність, спрямовану на залучення більшої кількості активних жінок сільського району до діяльності організації, з метою підвищення її ефективності та вирішення місцевих проблем. Для цього залучені жінки пройшли юридичну, методологічну, теоретичну та практичну підготовку для роботи в громадській організації. Діяльність включала інформаційно-просвітницьку кампанію, чотири семінари-практикуми, семінар-тренінг, круглий стіл для активних жінок, представниць місцевого самоврядування та ЗМІ у 4 селах району.

Зворотній зв'язок. Думки учасниць проекту

Основні зміни, що відбулися завдяки реалізації проекту – це проведення навчання для жінок та об'єднання їх для вирішення проблем своїх населених пунктів. Успішно пройшли семінари-практикуми у чотирьох селах району.

Учасниці навчання з великим задоволенням сприймали інформацію тренерів, ставили багато запитань та були дуже активними у роботі.

Організаторам було дуже приємно чути слова вдячності від жінок за те, що подібні заходи відбуваються не тільки у містах, а і у порівняно невеликих селах, в яких вони проживають.

Приємно відзначити, що три соціальних проекти, які жінки склали на тренінгах, уже втілюються у життя.

Завдяки гранту відбулися зміни у критичній масі –

збільшилась зацікавленість людей, які підтримують організацію у вирішенні проблем на місцевому рівні, також підвищився професійний рівень організації.

Куликівська районна організація Спілки жінок України

Проект: Зміцнення та розвиток Куликівської районної організації Спілки жінок України

Жінки в політиці – шлях до змін

За цим напрямом було подано 5 проектних пропозицій, і всі 5 були підтримані. Проекти були спрямовані на просування участі жінок у громадському та політичному житті, збільшення представництва жінок в органах законодавчої та виконавчої влади різних рівнів, посилення потенціалу та компетенції жінок, які працюють в органах влади, а також жінок, які готові та хочуть брати участь у політичному житті й прийнятті рішень. Деякі проекти також мали на меті зміну громадської думки та усунення стереотипів щодо ролі жінок в політиці. Діяльність за підтриманими проектами передбачала: кампанії із захисту прав та

лобіювання інтересів жінок, інформаційні кампанії, освітні програми, навчальні курси, організації дискусійних клубів та публічних заходів.

Діяльність за цим пріоритетним напрямком включала навчання та консультування (30 семінарів та тренінгів для жінок, представників і представниць місцевої влади, політичних партій, журналістів і журналісток тощо), публічні акції та інформаційні кампанії в трьох областях, розміщення матеріалів в друкованих ЗМІ (біля 10 матеріалів), програми на місцевому телебаченні у Севастополі й Полтаві, форуми та дискусійні клуби. Крім того, в ході проектів були проведені два дослідження – в Херсонській області та Севастополі – щодо ставлення населення до участі жінок в політичному житті. До діяльності в рамках підтриманих проектів було безпосередньо залучено майже 3000 осіб, а опосередковано проекти мали вплив більш ніж на 260000 осіб.

Зворотній зв'язок. Думки учасниць проектів

Проблема гендерної рівності стає все більш актуальнішою у наш час, коли Україна стоїть на шляху демократичного розвитку. Але під час проведення навчання ми стикнулися з тим, що люди дуже часто не розуміють поняття «гендер». Крім того, недостатньо приділяється уваги питанням гендерної рівності з боку засобів масової інформації

В процесі реалізації проекту ми взаємодіяли із політичними партіями. Приємно, що питання щодо утвердження гендерної рівності знайшли відгук у політичних лідерів.

Завдяки цьому проекту ми знайшли партнерів серед політичних сил міста, а завдяки цьому і нові можливості для послідовної роботи з сприяння утвердженню гендерної рівності в українському суспільстві.

ГО "Жіночі Альтернативи"

Проект: "Гендерний баланс в суспільно-політичному житті м. Севастополя"

Наводило на сум те, що наші жінки, які працюють в органах виконавчої влади, з одного боку є дуже добрими і виконавцями; з іншого боку, коли вони мають конструктивні ініціативи та бачення щодо покращення процедур і механізмів впровадження політичних

рішень на рівні громади, міста чи області, більшість з них не впевнені в тому, що їх ініціативи будуть розглянуті керівниками - чоловіками, тому ніколи не пропонують свого бачення. Але якщо й є такі ситуації, коли жінки діляться своїми баченнями з керівниками, то в кінцевому результаті, їхні розробки і ініціативи присвоюються тими ж керівниками-чоловіками.

Практично всі жінки на початку навчальних студій, при виконанні завдання щодо самоаналізу особистісних характеристик, «забували» про жіночі якості, які мали би стати тією рушійною силою, яка б допомогла їм у подальшій кар'єрі. 90% жінок-учасниць проекту, мали бачення, що тільки чоловічі якості допомагають просуванню кар'єрними сходами.

Реалізація проекту вплинула на вирішення зазначеної проблеми. У цільових групах в районах, де впроваджувався проект, відбулись процеси зміни поглядів щодо місця жінки у процесах прийняття рішень на рівні територіальної громади та підвищення громадської активності жінок.

Херсонська ГО "Ліга ділових та професійних жінок"

Проект: "Жінка в політиці: долаємо бар'єри та стереотипи"

Ми змінюємо громади через об'єднання

Конкурс спрямований на підтримку місцевих ініціатив у вирішенні проблем територіальних громад, покращенні якості життя та захисті інтересів громад у співпраці з місцевими органами влади. Як зазначила одна з керівниць ОГС, яка отримала грант: *«Однією з головних проблем в громаді є те, що її члени вважають, що не мають повноважень та можливостей впливати на покращення якості життя. Нам потрібно навчити мешканців відповідальності за власне життя, самоорганізації, співпраці з місцевими органами влади задля покращення якості життя та вирішення місцевих проблем».*

На конкурс УЖФ було подано 34 проектні заявки від громадських об'єднань з різних регіонів України; з них було підтримано 15 проектів, діяльність за якими включала розвиток самоорганізації громади; створення організацій громадського суспільства; захист прав та інтересів громади; посилення ролі членів громади у прийнятті рішень, що стосуються інтересів громади; покращення структури послуг, які надаються членам громад; моніторинг програм і обіцянок місцевої влади. Всі проекти включали діяльність, спрямовану на залучення населення до захисту своїх інтересів та вирішення проблем територіальних громад.

Зміцнилися можливості 15 регіональних організацій громадянського суспільства внаслідок проходження навчання їх лідерами та отриманого досвіду в ході виконання проектів. Створена Мережа громадських організацій, органів самоорганізації населення та ініціативних груп громадян з метою обміну досвідом, подальшої взаємопідтримки та посилення можливостей в обстоюванні інтересів громад. Підвищено вплив територіальних громад на місцеві органи влади, органи місцевого самоврядування, постачальників комунальних та соціальних послуг з метою врахування інтересів громади і прозорості схвалюваних рішень.

В результаті оцінки впливу проектів 90% організацій-грантоотримувачів відмітили, що вони досягли запланованих соціальних змін. В процесі реалізації проектів безпосередній вплив був здійснений більш ніж на 5000 осіб, а опосередкований – не менш, ніж на 300 000 осіб. В ході діяльності за проектами грантоотримувачі додатково залучили близько 80 тисяч гривень від бізнесу та місцевих громад на реалізацію своїх проектів.

Зворотній зв'язок. Думки учасниць проекту

Одним з успіхів, якого ми досягли в результаті виконання проекту, є те, що громадські організації, які працюють в інших напрямках, зрозуміли важливість регулярного нагадування виборцям передвиборчих обіцянок депутатів і аналізу тенденцій їх виконання. Ми зібрали інформацію, яка для пересічного громадянина не є прозорою, і обґрунтовано показали, що молодіжні проблеми політики згадують переважно під час передвиборчої кампанії, і, як правило, не повертаються до них під час депутатської діяльності. Ми нагадали всім обласним осередкам політичних партій, представники яких пройшли до Черкаської обласної ради, про дані обіцянки, та заявили про продовження громадського контролю за їх виконанням, що в очікуванні парламентських виборів може надати додатковий поштовх до дій партій.

Ми почали нагадувати молодим виборцям про те, хто з депутатів і що саме їм обіцяв, крім того, включили до звіту телефони та іншу контактну інформацію депутатів та те, як саме вимагати виконання перевибірчих обіцянок.

Ці напрацювання будуть використані в листопаді-грудні 2011 року для проведення широкомасштабної інформаційної кампанії. Ми визначились з метою лобювання (ми

хочемо, щоб кожен депутат Черкаської обласної ради, який брав на себе обіцянку щодо підтримки молоді, робив конкретні дії задля її виконання) і наразі обираємо «мішені» для лобювання і розробляємо ініціативною групою план кампанії.

Коаліція молодіжних ГО Черкаської області "Молода Черкащина"
Проект: Регіональна молодіжна політика: від обіцянок - до реальної підтримки!

Найуспішнішою історією проекту вважаємо подолання стіни стереотипів у військовослужбовців щодо сімейних взаємовідносин між чоловіком та дружиною. На початку тренінгу військовослужбовці були налаштовані агресивно, навіть вороже, спостерігалось неприйняття інформації, заперечення фактів насильства, але після представлення конкретних випадків насильства в сім'ї та жорстокого поводження з дітьми, які мали місце в Житомирській області, на території Новогуївинської селищної ради, ставлення до проблеми в учасників тренінгу почало помітно змінюватись. Після демонстрації відеоролика з кінофільму "Я сюди більше ніколи не вернусь", який було продемонстровано учасникам перед вправою "Психологічний портрет дитини, постраждалої від насильства в сім'ї", питання щодо неактуальності проблеми насильства в сім'ї більше не піднімалися учасниками тренінгу, далі вже все працювали активно, було налагоджено позитивну співпрацю під час тренінгу. Тематика тренінгу зацікавила керівників військових частин. Вони звернулися до ЖІКЦ з проханням провести тренінги з попередження насильства в сім'ї для більшої кількості військовослужбовців.

Жіночий інформаційно-консультативний центр
Проект: Громада Озерного проти жорстокого поводження з дітьми

2.2. Гранти, що об'єднують

Цю програму створено з метою надання існуючим та потенційним грантоотримувачкам Українського Жіночого Фонду (УЖФ) можливості бути залученими до діяльності, що сприяє обмінам та вивченню досвіду на міжнародному рівні. З цією метою УЖФ підтримує участь представниць українських громадських жіночих організацій у стажуваннях, конференціях, семінарах, круглих столах та інших заходах, надаючи таким чином неоціненні можливості для створення мереж, які є вкрай важливими для посилення та розвитку жіночого руху в Україні та усьому світі

З цим напрямом протягом року було подано 11 пропозицій, з яких було підтримано 4 подорожі задля відвідування таких заходів: Молодіжний жіночий діалог та Міжнародна зустріч з мобілізації ресурсів для жіночих організацій, рухів та об'єднань в Східній Європі та Кавказі (Тбілісі, Грузія); Генеральна асамблея президентів і делегатів Європейських клубів ділових та професійних жінок (Відень, Австрія); Тренінгова програма Посольства Ізраїлю «Жінки-підприємниці та ІТК» (Хайфа, Ізраїль); короткострокова літня програма Discover Management Program, що проводилась у IEDC-Bled, найкращій бізнес-школі Центральної та Східної Європи за версією Аспенського інституту (Словенія);

Зворотній зв'язок. Думки учасниць проекту

Для нашої організації це був крок у міжнародний жіночий рух, а власне для мене – у феміністичний молодіжний рух. Визнання, пошук партнерів, налагодження співробітництва на міжнародному рівні - це головна користь для нашого

Центру. Крім того, я буду намагатися впровадити методики та використати поради стосовно мобілізації ресурсів. В нас вже є декілька ідей проектів у сфері жіночого руху з наголосом на молодих дівчат; будемо розвивати ці ідеї, доопрацьовувати чернетку проекту та мобілізувати ресурси за методиками, про які я змогла дізнатися на конференції.

Дегтярьова Оксана

ЛОГО «Молодіжний центр регіонального співробітництва»

Молодіжний жіночий діалог, (Грузія, Тбілісі), 19-20 жовтня 2010

Міжнародна зустріч з мобілізації ресурсів для жіночих організацій, рухів та об'єднань в Східній Європі та Кавказі (Грузія, Тбілісі), 21-23 жовтня 2010

3. Молодіжні програми

3.1 Програма «Перший крок до успіху»

Метою програми є підвищення активної життєвої позиції дівчат - лідерок, залучення дівчат до активної участі у житті своїх громад і України в цілому. Програма прагне створити та розвивати мережу дівчат та молодих жінок, які мають лідерські здібності та готові працювати на користь місцевих громад, але мають обмежені знання, навички та доступ до ресурсів.

Щороку, активні, цілеспрямовані дівчата з різних куточків України беруть участь у конкурсі та стають учасницями програми «Перший крок до успіху», для яких вона відкриває безліч різноманітних можливостей для досягнення успіху.

В червні 2010 року в Києві зібралися 50 дівчат з різних куточків країни, які стали переможницями програми. Традиційно, дівчата зустрілись з успішними та відомими жінками, пройшли тренінг з розвитку дівочого лідерства, гендерної чуйності та особливостей роботи в громадському секторі. Оскільки 2010 програма святкувала 5-ту річницю, ми мали змогу зібрати разом дівчат з різних років, і деяких з переможниць попередніх років, які стали лідерами в своїх громадах, активно працюють в громадському русі. Запрошені лідерки поділились своїм досвідом з переможницями цього року.

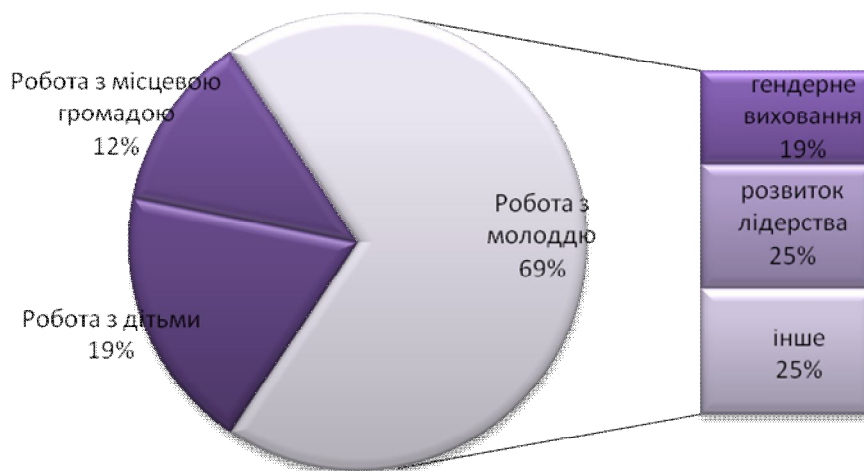
Щорічних конкурс грантів в рамках програми дівочого лідерства «Перший крок до успіху»

У 2010 році для того щоб взяти участь у конкурсі міні-грантів дівчата надіслали 30 листів-намірів, з яких було відібрано 20 найкращих. Авторки цих 20 листів відвідали тренінг з планування, розробки, написання пропозиції та реалізації проектів, особливостей звітності.

В результаті, УЖФ надав 16 грантів на реалізацію проектів, спрямованих на покращення життя місцевих громад. Максимальна сума гранту – 5000 грн. Загальна сума, витрачена на гранти – 74256,50 грн.

Проекти були спрямовані на місцеві громади, молодь та дітей і присвячені здоровому способу життя, гендерному вихованню, розвитку лідерських навичок, попередженню торгівлі людьми тощо.

Цільова аудиторія та напрямок діяльності

Особливості грантової програми 2010 року:

1. На рівні з переможницями програми 2010 року у конкурсі грантів взяли участь та отримали фінансову підтримку і декілька дівчат, які стали переможницями програми у попередні роки (Муравйова Олена, Заник Христина).
2. Вперше за 5 років, декілька дівчат запропонували об'єднатись у групи. Таким чином в Луцьку реалізовувала проект група з двох дівчат (Максимчук Світлана та Кожевнікова Лідія), а у Житомирі – з трьох дівчат (Покотило Юлія, Добрякова Ольга, Демусь Юлія).
3. Серед 16 підтриманих авторок проектів, чотири дівчини є керівницями власних громадських організацій:
 - Максимчук Світлана, в рамках проекту стала керівницею громадської благодійної організації «Радість дитинства»;
 - Гунченко Тетяна в результаті діяльності за проектом зареєструвала міську молодіжну громадську організацію «Ліга юних журналістів м. Маріуполя»;
 - Муравйова Олена є керівницею молодіжної громадської організації «Фундація Регіональних Ініціатив», яку зареєструвала після перемоги у програмі «Перший крок до успіху» у 2007 році.
 - Вертеба Яна була обрана на керівну посаду виконавчого секретаря Ліга політологів-міжнародників «ДИПКОРПУС» міста Маріуполя.
4. В інтернет-журналі «Перший крок до успіху» (<http://firststep.uwf.kiev.ua/>) за допомогою форуму грантерки діляться досвідом, а в розділі «успішні історії» розповідають про свої досягнення.

Цього року було створено окремий сайт для програми «Перший крок до успіху». Він наповнений інформацією про програму, зокрема і тією, яку надсилають самі дівчата. Сайт містить інформацію українською та англійською мовами про всіх переможниць програми, про підтримані проекти, новини програми та про її учасниць, а також історії успіху.

Також є розділ «Підтримані проекти», що містить інформацію про проекти, які впроваджують дівчата. Інформація досить коротка, але після закінчення проектів вона збільшиться, а згодом перейде в розділ «Успішні історії».

3.2 Програма соціальної адаптації дівчат групи ризику.

УЖФ започаткував програму у 2007 році та розвиває її. Метою програми є адаптація до суспільного життя дівчат, що належить до групи ризику та мають девіантну поведінку. У цьому році фахівці УЖФ працювали з дівчатами віком 15-17 років в вечірній школі та професійно-технічному училищі. Розроблений для цієї цільової аудиторії комплексний адаптаційний курс включав такі компоненти:

Тренінги з дівочого лідерства надають знань та навичок з підвищення самооцінки дівчат, розвивають вміння визначати свої інтереси та потреби, ставити цілі, досягати їх та оцінювати успіхи.

Успішні комунікації та трансформація конфліктів. Цей тренінг розвиває здатність спілкуватись, взаємодіяти з оточенням та працювати в команді.

Курс був доданий за результатами роботи у минулі роки. Фахівці виявили, що дівчатам не вистачає навичок успішного спілкування, і вони вирішують більшість

конфліктів через сварки та бійки.

Тренінг «Здоров'я та безпека життя» розвиває навички здорового способу життя, допомагає позбавитись від шкідливих звичок чи залежностей, вчить дівчат правилам та формує навички безпечної поведінки та надає основи знань з репродуктивного здоров'я.

Тренінг «Життєві навички» вчить дівчат алгоритмам поведінки в різних життєвих ситуаціях, наприклад, при самопрезентації, працевлаштуванні тощо; надає знання та навички, необхідні для відповідального дорослого життя.

4. Спеціальні проекти

4.1 Участь жінок у політиці

Цей постійно діючий проект спрямований на збільшення участі та представництва жінок у прийнятті рішень, як важливого елемента паритетної демократії в Україні.

Після президентських виборів 2010 року УЖФ видав оновлену версію дослідження [«Гендерна арифметика влади»](#), яка відображує значне зменшення кількості жінок в політичному житті країни. Публікація була представлена на всеукраїнській прес-конференції, розміщена на вебсайті УЖФ та сайтах партнерських організацій. Крім того, публікація розповсюджується всім зацікавленим особам та використовується в якості наочних матеріалів під час тренінгового курсу з участі жінок у політиці.

Для активізації участі жінок у політиці та підготовки жінок до політичного життя УЖФ впроваджував таку діяльність:

- Надавав гранти партнерським організаціям в регіонах для проведення тренінгів з гендерного інтегрування для державних службовців та медіа-заходів для громад.
- Надавав гранти партнерським організаціям в регіонах на проведення тренінгових курсів для жінок та організації медіа-заходів для популяризації проекту та його тематики в громадах.
- Розробляв тренінгові курси для жінок. Курс включає такі теми: жіноче лідерство, гендерна справедливість, гендерний аналіз та гендерне бюджетування, засоби

комунікації та вплив на аудиторію, лідерство й само-презентація, робота з засобами масової інформації, адвокація і лобювання, робота в політичних партіях.

- Організовував та проводив тренінги для тренерів для представниць регіонів, що отримали партнерські гранти. Тренери в регіонах були підготовані для роботи з жінками цільової групи, а саме: жінками-держслужбовцями, представницями місцевого самоврядування; жінками, що балотувались, але не були обрані; жінками, що вже залучені до політичної діяльності; жінками, що мають лідерські якості.

Партнерські гранти в рамках проекту з політичної участі жінок

УЖФ надавав гранти партнерам в регіонах для роботи з органами місцевого самоврядування (впровадження гендерних питань у роботу органів місцевого самоврядування) та з жінками-лідерками – керівницями ОГС, представницями місцевої влади, місцевого самоврядування, депутатками, членами партій (посилення участі жінок у місцевій політиці) В рамках цього спеціального проекту з політичної участі жінок УЖФ надав 8 грантів на загальну суму 31500 доларів США партнерським організаціям в 8 областях України.

У вересні, напередодні місцевих виборів, УЖФ провів опитування щодо ставлення виборців до участі жінок у місцевих виборах. **Результати опитування спростували стереотип про те, що виборці не голосують за жінок. Насправді для більшості респондентів (59%) не має значення стать кандидата у депутати до місцевих рад чи на посаду мера.** Українські виборці прагнуть більшого залучення жінок у політику і владу, і досягнути цього можна, якщо жінкам не заважатимуть чоловіки і побутові клопоти, оскільки серед причин, чому жінки мало представлені в політиці, найпопулярнішою відповіддю була «бракує часу через зайнятість вдома» (31%) і «чоловіки заважають займатися політикою» (24%). Презентація опитування викликала широкий відгук в пресі та активне громадське обговорення.

Хоча це опитування показало позитивне ставлення виборців до голосування за жінок, результати місцевих виборів були не дуже оптимістичними. В жовтні УЖФ провів ще одне дослідження – опитування жінок, які пройшли тренінги з політичної участі в рамках проекту. 80% з цих жінок взяли участь в місцевих виборах, але тільки деякі з них були обрані. Опитані жінки зазначили, що причинами такого низького відсотку обраних жінок є: адміністративний тиск, наприклад, загрози усунення з посади чи навіть звільнення, особливо для жінок, які балотуються від опозиційних партій; конфлікти всередині партій на стадії формування прохідних партійних списків та пересунення жінок на нижчі позиції в цих списках; в деяких жінок не було достатньо часу для того, щоб зареєструватись, в якості кандидатів (до виборів необхідно готуватись заздалегідь); важко обрати політичну силу, яку було б варто представляти (наприклад, деякі учасниці тренінгів свідомо вирішили не брати участь у виборах від правлячої партії).

Жінки-політики, які пройшли навчання за проектом та були опитані, зробили наступні висновки:

- Необхідно починати навчання жінок задовго до дати виборів;
- Бажано включити в курс тему «техніки виборчої кампанії»;
- Починати передвиборчу кампанію задовго до виборів: розробити її план, оцінити можливості й ресурси;
- Необхідно організовувати й проводити кампанії з адвокації квот.

4.2 Глобальна ініціатива з обізнаності щодо раку молочної залози

Головна мета ініціативи полягає у створенні динамічної глобальної мережі відданих активістів із відповідними вміннями, знаннями та світоглядом, які б відігравали стратегічну

роль у формуванні у своїх країнах належної реакції на проблему раку молочної залози. Програма складається з двох частин: тренінгового курсу та грантового компоненту.

В основі програми лежить курс «Course for the Cure™» – п'ять вичерпних навчальних модулів, що охоплюють методи та оптимальні методики, які допомогли Фонду ім. Комен стати найбільшою та найуспішнішою пропагандистською організацією у світі з питань раку молочної залози. Модулі включають: оцінку громади, роботу з добровольцями, обізнаність та освіченість з питань раку молочної залози (РМЗ), збір коштів і адвокацію, та лобіювання. Учасниками Глобальної ініціативи є багато зацікавлених осіб, у тому числі інструктори із санітарно-просвітницької роботи, працівники неурядових організацій, акушери, релігійні лідери, студенти медичних закладів, а також представники бізнесу та державних органів влади

Український жіночий фонд за підтримки Susan G. Komen for the Cure працює у сфері протидії та поширення інформації про рак молочної залози), починаючи з 2007 року. Програма охоплює 6 областей України: Київ, Львів, Одеса, Дніпропетровськ, Вінниця, Полтава. Населення цих 6 областей складає біля 25% всього населення України. В рамках цієї ініціативи УЖФ залучив до Глобальної ініціативи близько 40 місцевих організацій з цих областей, які працюють в інтересах перехворілих на рак молочної залози жінок, надав їм знання та навички, необхідні для такої роботи, а також знання та навички для проведення інформаційно-просвітницьких заходів серед населення. У 2010 році УЖФ працював у Дніпропетровській та Черкаській областях з 20 організаціями.

Конкурс грантів в рамках Глобальної ініціативи з обізнаності щодо раку молочної залози.

В 2010 році гранти в рамках цієї програми отримали дві організації з Дніпропетровської області і одна – з Черкаської. В ході реалізації підтриманих проектів відбувалась різноманітна діяльність, спрямована на підвищення обізнаності жінок Дніпропетровської області щодо раку молочної залози, важливості ранньої діагностики та методів обстеження й послуг, які вони можуть отримати. Зокрема, проводились тренінги та навчальні курси для працівників медичних закладів (210 навчених медпрацівників), а також для освітян області в рамках підвищення кваліфікації для працівників освіти (518 жінок отримали знання зі здоров'я молочної залози). Проводились акції, для участі в яких було підготовані більш, ніж 200 волонтерів. Протягом року було видано та розповсюджено біля 20 тисяч листівок, буклетів та плакатів. Завдяки проведеним акціям двадцять дві тисячі жінок звернулось до медичних закладів для проходження обстеження.

Зворотній зв'язок. Думки учасниць проекту

Грантовий компонент «Глобальна ініціатива з обізнаності щодо раку молочної залози Фонду імені Комен» дозволив провести широкомасштабну інформаційно-просвітницьку кампанію та безпосереднє обстеження жінок. Учасниці проекту-жінки висловлювали подяку за безкоштовну мамографію та листівки. На телефон довіри ДОГО «Журавушка» стали надходити більш відверті дзвінки від жінок з проблеми РМЗ.

Відвідування волонтерами сіл, в яких навіть немає фельдшерсько-акушерських пунктів, сприяло обізнаності населення щодо проблеми РМЗ.

Учасники проекту «Рак-не вирок!» щиро дякують всім, хто своїм добрим серцем, своїми глибокими знаннями, фінансовою підтримкою спонукали та допомогли провести роботу з обізнаності щодо раку молочної залози в Дніпропетровському районі Дніпропетровської області.

ДОГО «Журавушка»

Вважаємо, що довгостроковим результатом реалізації проекту буде зниження рівня виявлення раку молочної залози у занедбаних стадіях серед жінок, які працюють у загальноосвітніх навчальних закладах Дніпропетровської області та серед інших жінок, яким вони передадуть отримані знання. Все це, безперечно, буде мати позитивний вплив на здоров'я молочної залози на місцевому та регіональному рівнях, а також потенційно впливати на збереження здоров'я української нації в цілому.

**Дніпропетровської міська громадської організації
«Жіночий інформаційно-координаційний центр»
Проект: Здоров'я жінки – здоров'я нації**

4.3 Організація і проведення каскадних тренінгів з гендерної обізнаності, гендерної чутливості та запобігання і протидії домашньому насильству

В другий половині 2010 року УЖФ був обраний одним з партнерів ПРООН з впровадження тренінгової програми з жіночих прав, попередження насильства в сім'ї та гендерних питань для державних службовців, працівників освіти та правоохоронних органів. Такі тренінги є ключовою стратегією, що використовується для підвищення гендерної обізнаності, гендерної чутливості держслужбовців, освітян та представників правоохоронних органів, надання їм знань та навичок для ефективного впровадження гендерної політики, протидії насильству в сім'ї, з урахуванням нормативно-правової бази України з цих питань та зобов'язань, які взяв на себе Уряд України, зокрема Цілей розвитку тисячоліття. В рамках цього проекту УЖФ адміністрував діяльність з проведення тренінгів у 18 областях України, які розпочались у листопаді 2010 року.

5. Пошук коштів та залучення фінансування

Згідно з дослідженням¹, ініційованим жіночим фондом “Mama Cash” (Нідерланди), середній відсоток коштів, наданих європейськими фондами на підтримку жінок і дівчат в 2009 році, дорівнював тільки 4.8 відсотка всіх грантів. При цьому, більшість європейських фондів (66 відсотків) працюють на місцевому рівні, а фонди, що надають міжнародну підтримку, фокусуються, в основному, на країнах Африки, Азії та Латинської Америки.

В такій ситуації робота УЖФ, який є єдиним в Україні фондом, що цілеспрямовано і послідовно надає фінансову, інформаційно-просвітницьку і консультативну допомогу ОГС, які працюють в інтересах жінок, є надзвичайно важливою. І пошук коштів на підтримку жіночих організацій є найважливішим напрямом діяльності Фонду. Українському жіночому фонду у 2010 році вдалося збільшити обсяг грантів для ОГС на підтримку жінок та дівчат та розширити інформаційно-просвітницькі та консультативні послуги для жіночих ОГС завдяки фінансуванню від таких донорів:

¹ “Невикористаний потенціал: фінансування європейськими фондами жінок і дівчат” ([Untapped Potential: European Foundation Funding for Women and Girls](#))

Донори УЖФ та їхній внесок у діяльність Фонду

	% від загальної суми надходжень 2010
Глобальний фонд для жінок	19
Фонд імені Зіґрід Раузінг	15
Програма розвитку ООН	18
Жіночий фонд "Filia"	2
Міжнародний фонд "Відродження"	5
Мережа жіночих фондів (WFN)	0,5
Інститут міжнародної освіти/фонд імені Сюзан Дж. Комен	18
Фонд імені Рози Люксембург	7
Фонд розвитку місцевих ініціатив, посольство Канади	3
Національний фонд підтримки демократії (США)	3
Фонд "ОАК"	6
Міжнародна мережа жіночих фондів (INWF)	0,5
Міжнародний жіночий клуб м. Києва	2
Корпоративні донори в рамках кампанії зі збору коштів	1

6. Підсумки

Український жіночий фонд, підбиваючи підсумки своєї діяльності у 2010 році, хоче запевнити громадськість в тому, що був щирим у своєму прагненні допомагати організаціям громадянського суспільства, зокрема жіночим, відігравати активну роль у процесах розбудови демократичного суспільства.

Фонд розуміє, що досяг успішних результатів роботи не тільки завдяки професіоналізму команди та її волі до досягнення цілей, які були пріоритетними у 2010 році, але й завдяки плідній співпраці з партнерами - організаціями громадянського суспільства з регіонів України, з міжнародними донорськими організаціями, представниками засобів масової інформації, влади та бізнесу.

Український жіночий фонд висловлює подяку всім партнерам і сподівається на плідну співпрацю у наступному 2011 році.